The First Annual International Conference on
Management
Economics and New Accounting
(ICMENA)
اولین کنفرانس سالانه بین المللی
مدیریت، اقتصاد و حسابداری نوین
November 21, 20

این مقاله طبق مجوز شماره ۹۳/۱۷/۸۰۵ مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری RICeST زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در آن مرکز نمایه و منتشر شده است.

نقش مدارس بدون کیف در یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان

مورد مطالعه: دانش آموزان مقطع ابتدایی ناحیه ۵ اصفهان

مریم آزادی[۱]، هوشنگ شیریان شلمزاری[۲]، پژمان ایراندوست[۳]، رضا عقیلی[۴]، فرهادفرهادی[۵]

[۱] کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاداسلامی رفسنجان
[۲]دانشجوی دکتری مدیریت اموزشی،دانشگاه خوراسگان
[۳] کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه آزاداسلامی سیرجان
[۴]دانشجوی دکتری مدیریت اموزشی،دانشگاه شیراز
۵دانشجو دکترا مدیریت، دانشگاه تهران

چکیده

هدف این پژوهش بررسی نقش نقش مدارس بدون کیف در یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان ناحیه ۵ شهر اصفهان می باشد. با توجه به موضوع پژوهش، پژوهش حاضر نیمه آزمایشی از نوع گروه آزمایش با گروه کنترل است. روش نمونه گیری از نوع هدفمند بوده، به این صورت که از میان مدارس ابتدایی ناحیه ۵ اصفهان مدرسه بدون کیف بهار آزادی و یک مدرسه دولتی که آمادگی همکاری را داشتند انتخاب و دو کلاس چهارم ابتدایی از هر مدرسه شامل هر کلاس ۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ی عملکرد تحصیلی فام و تیلور (۱۹۹۹) می باشد. روایی پرسشنامه توسط متخصصین و پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفا کرونباخ برابر ۰/۸۳۴تأیید شد برای تجزیه و تحلیل داده ها در بین گروه ها برای مقایسه دو گروه از آزمون **t** مستقل استفاده شد.

نتایج حاصل از تحقیق نشان داد اثربخشی مدارس بدون کیف نسبت به مدارس عادی بر عملکرد تحصیلی و ابعاد آن شامل (خودکارآمدی، تاثیرات هیجانی، برنامه ریزی، فقدان کنترل پیامد، انگیزش) بیشتر است.

واژه های کلیدی

مدارس، مدارس بدون کیف، عملکرد، مدرسه بهار آزادی

مقدمه

امروزه مهم ترین دغدغه نظام آموزشی و پرورشی یک کشور، ایجاد بستری مناسب جهت رشد و تعالی سرمایه های فکری در جامعه اطلاعاتی و دانایی محور می باشد. برای آن که همه گروه های اجتماعی قادر باشند به طور موثر در چنین جامعه ای مشارکت داشته باشند، باید یادگیری پیوسته، خلاقیت، نوآوری و نیز مشارکت فعال و سازنده را بیاموزند. تحقق این امر مستلزم تعریف مجدد و نوینی از نقش و کارکرد مدرسه ها به عنوان اصلی ترین نهاد آموزشی در جامعه می باشد.مدارس هوشمند رویکرد جدید آموزشی است که با تلفیق فناوری اطلاعات و برنامه های درسی، تغییرات اساسی در فرایند یاددهی و یادگیری را به دنبال خواهد داشت. در این رویکرد نقش معلم به عنوان راهنما و نه انتقال دهنده دانش، نقش دانش آموز به عنوان عضو فعال، خلاق، نقاد و مشارکت جو، به جای عضوی منفعل و مصرف کننده دانش و نظام ارزشیابی به صورت فرایند محور نه نتیجه محور، تغییرخواهد نمود. مدارس هوشمند از دستاوردهای مهم توسعه فناوری اطلاعات در برنامه های آموزش و پرورش می باشد که فوائد و آثار و نتایج آن نه تنها در محیط آموزشی تاثیرات خود را خواهد داشت بلکه تحولی نوین همراه با تجارب واقعی محیط زندگی دانش آموزان و فردای آن ها خواهد بود، در قرن بیست و یکم تصور آن است که دانش آموزان به جای کیف های مملو از کتاب های درسی حجیم، با کامپیوترهای کیفی سرکلاس درس حاضر خواهند شد. (۱)

با تغییر و تحولات به وجود آمده در زمینه ی تکنولوژی، نحوه ی آموزش نیز در مدارس در حال تغییر و تحول است. نظام آموزشی در فرایند تکامل جوامع، دچار تحول شده و به نسبت پیچیدگی‌های زندگی مدرن امروزی، برنامه‌های تازه‌ای را برای هماهنگی بیشتر پذیرفته است وآن ها را دنبال می‌کند. اگر روزگاری نشانی از تحولات نوین آموزشی و ابزارهای لازم برای رسیدن به این تحولات در مدارس مشاهده نمی‌شد، اکنون همه چیز با آن روزها فرق کرده است. روی آوردن به سمت استفاده از شیوه‌های تازه، حداقل در مدارس شهرهای بزرگ امری قابل مشاهده است که راه خود را به مدارس باز کرده است و آرام آرام جدی‌تر از گذشته مورد توجه قرار می‌گیرد. امروزه تئوری‌هایی همچون «مدرسه ی بدون کیف» در جوامع توسعه یافته مطرح است که به تفکیک نقش مدرسه و خانواده تاکید دارد. در این شیوه ی آموزش، دانش‌آموزان با خود کیف نمی‌برند و تکالیف خود را به خانه بر نمی‌گردانند(۲).

مدرسه بدون کیف یکی از مفاهیمی است که در کشورهای توسعه یافته به عنوان راهبردی آموزشی در حال اجراست و نیز کشورهایی که طی سالهای اخیر به چرخش چرخ‌های توسعه ی دانش چرخشی